

K. Ulmaņa piemiņas zīmes uzstādīšana

Publicēts: 16.03.2021.

[VIDEO](#)

Dienu pirms valsts svētkiem, 2009. gada 17. novembrī, Valsts prezidents Valdis Zatlers kā pirmais ziedotājs piedalījās bijušā Latvijas Valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas zīmes Turkmenistānas pilsētā Turkmenbašī ziedošanas kampaņas uzsākšanas akcijā. Turkmenbašī Latvijas pirmās brīvvalsts vadītājs pavadīja savas dzīves pēdējos gadus un ieslodzījumā mira. Pieminekļa izveidošanas akciju vada Rīgas Latviešu biedrības un nacionālās kultūras attīstības fonds.

Piemēnas zīmes pamatā būs ievērojamā latviešu tēlnieka Kārļa Zāles veidotais Kārļa Ulmaņa krūšutēls. Viņš to darinājis pagājušā gadsimta 30. gadu beigās, pieminekli veidos tēlniece Arta Dumpe. Gan pieminekļa idejas, gan tēlnieka izvēlē pamatā ņemtas latviskās vērtības un pamatīgums – Kārlis Zāle savulaik izveidoja Brīvības pieminekli un Brāļu kapus Rīgā, bet Arta Dumpe ir autore brāļu kapu memoriālam Lestenē un Valsts prezidenta Jāņa Čakstes piemineklim Jelgavā.

2008. gadā, Valsts prezidenta Valda Zatlera valsts vizītes laikā Turkmenistānā tika panākta vienošanās par bistes uzstādīšanu. 2009. gada 23. septembrī Valsts prezidents ANO Ģenerālās asamblejas Ņujorkā ietvaros tikās ar Turkmenistānas prezidentu Gurbanguli Berdimuhamedovu (Gurbanguly Berdymukhammedov) un nodeva Turkmenistānas kolēģim Kārļa Ulmaņa bistes metu. Gurbanguli Berdimuhamedovs atkārtoti pauda atbalstu pieminekļa atklāšanai, un abi valstu vadītāji vienojās par tālākiem soļiem šī projekta īstenošanu tuvāko gadu laikā.

2010. gada 2. maijā Latvijas Televīzijas ētera tiešraidē notika ziedošanu akcija „Sašķeltā pasaule”, kas tika organizēta sadarbībā ar Rīgas Latviešu biedrību un nacionālās kultūras attīstības fondu. Rīkotās ziedošanu kampaņas mērķis bija iegūt līdzekļus Latvijas brīvvalsts prezidenta Kārļa Ulmaņa piemineklim viņa nāves vietā Krasnovodskā (tagadējā Turkmenbašī). Ziedošanu akcija risinājās simboliskā vietā – Kārļa Ulmaņa dzimtajās mājās „Pikšās” Dobeles novada Bērzes pagastā.

4.septembrī Valsts prezidents Valdis Zatlers un Lilita Zatleres kundze piedalījās pieminekļa atklāšanā bijušajam Valsts prezidentam Kārlim Ulmanim prezidenta piemiņas muzejā „Pikšās”. Svinīgajā pasākumā piedalījās arī bijušais prezidents Kārlis Ulmanis, valsts amatpersonas un vairāku pašvaldību pārstāvji.

„Esmu gandarīts, ka šis piemineklis ir tapis vienprātībā un īsā laikā, bez strīdiem,” atklājot K.Ulmanim veltīto skulptūru, sacīja Zatlers. Prezidents īpaši pateicās visiem, kas ieguldījuši gan savu darbu, gan līdzekļus, lai šis piemineklis varētu tikt atklāts. „Mēs esam šeit kopā, lai uzstādītu šo zīmi, ka Kārļa Ulmaņa mantojums būs mūžīgs”, runas beigās norādīja Zatlers.

Latvijas bijušā prezidenta Kārļa Ulmaņa piemineklis, ko plānots uzstādīt Turkmenistānas pilsētā Turkmenbaši, būs gatavs 2011.gada augusta beigās, bet pašu pieminekli Turkmenbaši plānots uzstādīt 2013.-2014.gadā.

Kārlis Ulmanis ir vienīgais Latvijas prezidents, kuram nav sava kapa vai kapa pieminekļa un piemiņas zīmes uzstādīšana būs cieņas izrādīšana un goda parāda atdošana izsūtījumā mirušajam Latvijas Valsts prezidentam.

<https://www.president.lv/lv/k-ulmana-pieminas-zimes-uzstadisana>